

19. spacer historyczno-krajoznawczy – ZORKA

W środę 25 października 2023 roku Muzeum Karkonoskie wraz z Regionalną Pracownią Krajoznawczą Karkonoszy działającą w Oddziale PTTK „Sudety Zachodnie” w Jeleniej Górze zaprosiły chętnych na spacer historyczno-krajoznawczy poświęcony historii zakładów ZORKA.

Foto: Krzysztof Tęcza

Pierwsza część spotkania miała miejsce w siedzibie przedsiębiorstwa ZORKA, które szczyci się 70-letnią tradycją w produkcji mebli i galanterii drzewnej. Początek działalności to rok 1946 kiedy to Wacław Maliszewski prowadzący przed II wojną światową w Warszawie sklep z zabawkami postanowił rozpocząć nowy rozdział swojego życia zawodowego. W roku 1950 zakład został przekształcony w Spółdzielnię Przemysłu Ludowego i Artystycznego ZORKA. Produkowano wówczas pamiątki regionalne i drobną galanterie drzewną oraz zabawki. Przedsiębiorstwo zmieniając swoją nazwę na Spółdzielnia Pracy Przemysłu Zabawkarskiego ZORKA, następnie Spółdzielnia Pracy ZORKA wciąż bazowało na nazwie nawiązującej do imienia żony założyciela. W 1978 roku dzięki wybudowaniu nowej hali produkcyjnej zakład wszedł na rynki zagraniczne eksportując wytwarzane zabawki do krajów europejskich (Anglia, RFN, Francja, Szwecja, Norwegia, Irlandia, Belgia, Holandia, Jugosławia, Austria) oraz USA i Kanady. W roku 1980 zakład nawiązał współpracę ze szwedzką firmą IKEA co skutkowało w późniejszym czasie zaprzestaniem produkcji zabawek a rozpoczęciem produkowania mebli.

W 2007 roku Spółdzielnia Pracy ZORKA zakończyła swoją działalność tworząc w miejsce zlikwidowanej firmy przedsiębiorstwo ZORKA Spółka z o.o. W 2011 roku wybudowano nowe budynki produkcyjne o powierzchni 11 tysięcy metrów kwadratowych wyposażając je w nowoczesne linie lakiernicze i maszyny. Rozwój zakładu wymusił powiększenie zakładu o kolejne 8 tysięcy metrów kwadratowych. Dzisiaj ZORKA jest wiodącą firmą produkującą meble, której głównym odbiorcą jest IKEA.

Foto: Krzysztof Tęcza

Dbając o swoją tradycję i historię zakład otworzył izbę muzealną, w której zgromadzono dokumenty oraz wzorniki produkowanych tu zabawek. Jest to miejsce nie tylko ukazujące bogatą i różnorodną produkcję ale także narzędzia używane w przemyśle drzewnym. Co prawda od pandemii to niezwykle mini muzeum jest trudno dostępne ale dzisiaj zostaliśmy zaproszeni do jego zwiedzenia i każdy z uczestników spaceru otrzymał w prezencie drewniane klocki produkowane tutaj przed laty. Zaowocowało to wspomnieniami z dzieciństwa kiedy to niemal wszyscy tu obecni bawili się produkowanymi w ZORCE zabawkami.

Foto: Krzysztof Tęcza

Foto: Krzysztof Tęcza

W drugiej części spotkania udaliśmy się na Sołtysią Górę gdzie skorzystaliśmy z wyremontowanej wieży widokowej pozwalającej nacieszyć się panoramą ukazującą Jelenią Górę oraz otaczające je pasma górskie.

I tak oto przy pięknej pogodzie ponad 40 osób skorzystało ze spaceru na świeżym powietrzu jak i poznało historię tak wyjątkowego miejsca. Dodam tylko, że spacer poprowadził piszący te słowa.

Krzysztof Tęcza